

22.5 BESWAARSKRIF 1 – BR N VAN DER DUSSEN TEEN 'N BESLUIT VAN SINODE 2003 (Artt 19, 43, 256)

- A. Die Beswaarskrif word as gestel beskou.
- B. **Besluit:** Die Beswaarskrif word verwys na Beswaarskrifkommissie 6.
- C. Die Sinode neem kennis van die beswaarde se versoek tot 'n videokonferensie waarop die Sinode die Moderamen se besluit kondoneer dat hierdie versoek nie toegestaan word nie.
- D. Dr AL Rheeder rapporteer namens Beswaarskrifkommissie 6.

E. BESWAARSKRIF

Besluit waarteen beswaar gemaak word

Soos gevind op die web by <http://www.gksa.co.za/sinode2003/liturgies/rapport.htm>

Die RAPPORT VAN DIE DEPUTATE LITURGIESE SAKE dien, en word na 'n Kommissie van advies verwys.

Die Kommissie van advies verdeel en 'n Minderheids- 'n Meerderheidsrapport volg.

Ten opsigte van die Minderheidsrapport word besluit:

"E. Besluit: Die Minderheidsrapport word deur die Sinode afgestem."

Dit is hierdie besluit waarteen beswaar gemaak word.

Die Minderheidsrapport is nie in die Handeling opgeneem nie, en is vanaf die Administratiewe Buro verkry. [Vir u gerief is dit aangeheg.]

Daar is geen gronde vir die besluit in die Handeling opgeneem nie, en sover vasgestel kan word geld dieselfde vir die goedgekeurde Notule.

BESWAARGROND 1

Die Sinode kan nie onbegronde afstem nie.

Begroning

Christus is die hoof van sy Kerk. Hy regeer. As 'n Sinode 'n saak afstem sonder begroning vanuit die Woord of Kerkorde, stel die Sinode die gesag van Christus tersyde (KO, art 31; HK, SO 19; NGB, artt 27 tot 32).

Die besluit is ook in stryd met Handeling 4:19 – Menslike gesag heers en nie Skrifgesag nie.

BESWAARGROND 2

Die Sinode het die Meerderheids- en Minderheidsrapporte ongelyk behandel. Dit is in stryd met KO, art 84.

Begroning

Uit die Notule is die ongelyke hantering van die twee Rapporte opsigtelik.

In besonder moet daarop gelet word hoe daar oor die Meerderheidsrapport punt vir punt gehandel is, en dit ook so genotuleer is. Die Minderheidsrapport is nie so hanteer nie.

Deur die twee Rapporte ongelyk te behandel, het die Sinode toegelaat dat die ampsdraers wat Meerderheidsrapport ingedien het, oor die lede wat die Minderheidsrapport ingedien het heers.

BESWAARGROND 3

Die saak is nie op 'n kerklike wyse behandel nie.

Begroning

2.1 Kerkorde, art 30 bepaal: "Kerklike vergaderings moet alleen kerklike sake en dit op kerklike wyse behandel." Hierdie artikel is voortspruitend uit die Belydenis wat die Kerk is, wie die Hoof van die Kerk is en hoe die Hoof van sy kerk die Kerk regeer. 'n Kerklike vergadering kan slegs regeer vanuit die Woord. Daarom kan geen kerklike vergadering 'n saak bloot afstem nie.

2.2 In hierdie geval bevat die Rapport, wat sonder genotuleerde gronde afgestem is,

gronde wat aan die hand van die Woord en die Kerkorde beoordeel moes gewees het, en wat weerlê moes word vanuit die Woord en Kerkorde alvorens dit afgestem kon word.

Die volgende punte in die Minderheidsrapport word as enkele voorbeelde gestel van 'n werkswyse wat nie as "kerklike wyse" beskou kan word nie:

- 2.2.1 In die Minderheidsrapport word, met motivering in Bylae 1, gestel: "3.1.1.3 U Kommissie oordeel dat die werkswyse van die Deputate, soos wat dit deur hulle gerapporteer word (A16.1), tov hulle opdrag wat die NB (Nuwe Beryming) betref, nie ooreenkomstig staande Sinodebesluite in hierdie verband is nie (vgl 3.1.1.2 hierbo)." Hierdie is 'n bewering dat die Deputate strydig met KO, art 49 gehandel het. Die bewering word sonder gronde deur die Sinode afgestem.
- 2.2.2 In die Minderheidsrapport word gestel: "3.1.1.4 Die Kommissielede Liturgies het byna geen toegang tot of insae in die kommentare en kritiek gehad wat deur die Kerke (Kerkrade) aan die Deputate gestuur is nie. Eers in 'n te laat stadium om dit sinvol te beoordeel, is gemeld dat dit ter insae beskikbaar is." Dit is 'n aanklag dat daar 'n element van die skyn van die reg kon wees en gevolglik teen die Woord soos uiteengesit in HK, So 42. Die Sinode het versuim om op hierdie klag in te gaan en ondersoek in te stel of die klagte gegrond is of nie.
- 2.2.3 In die Minderheidsrapport word gestel: "3.1.1.6: Dieselfde Deputate wat meegewerk het aan die Nuwe Psalmberyming het ook hulle eie werk beoordeel." Dit is 'n aanklag dat persone toegelaat word om regter in eie saak te wees en gevolglik strydig met beginsels gestel in KO, art 33. Weereens is daar versuim om die materie hiervan te beoordeel.
- 2.2.4 In die Minderheidsrapport word gestel: "3.1 U Kommissie bevind dat daar in die Rapport (A16.1), spesifiek in "Bylae A" (p271-281) uitgangspunte gestel word wat nie ooreenkomstig Skrif, Belydenis en Kerkorde is nie" waarop 'n uiteensetting van die gronde vir die stelling volg. Die Sinode versuim om hierdie aanklag te weerlê.
- 2.2.5 Die Sinode het nagelaat om Bylae 2 van die genoemde Minderheidsrapport tydens die hantering daarvan te weerlê. Hierdie Bylae handel oor inhoudelike aspekte. Van hierdie aspekte is moontlik reeds in latere Beswaarskrifte hanteer. Sou die Sinode egter die Kerklike weg gevolg het, sou dit nie nodig gewees het om latere Beswaarskrifte in te dien nie, en sou die onrus in die GKSA oor die saak moontlik baie minder gewees het.
- 2.2.6 Die Sinode het nagelaat om Bylae 3 van die genoemde Minderheidsrapport te hanteer. Daar kon geen aanduiding in die Notule gevind word dat die Sinode tydens die hantering van die Minderheidsrapport hierdie Bylae hanteer het nie. Ofskoon verdere voorbeelde genoem kan word, word die bostaande as voldoende beskou om aan te toon dat die besluit waarteen beswaar gemaak word op 'n onbehoorlike wyse geneem is.

Gevolgtrekking

Die "Nuwe Beryming" het die GKSA op 'n onkerklike wyse binnegedring. Die beweringe in die Minderheidsrapport van onreëlmatighede staan onbestrede.

Versoek

Dat die besluit van Sinode 2003 as strydig met die Woord en Kerkorde bevind sal word, en dat die Minderheidsverslag volledig weer ter tafel geneem sal word en beoordeel sal word. Dit hou in dat die besluitneming oor die Meerderheidsverslag uir die aard van die saak ook heroorweeg sal moet word.

F. RAPPORT VAN DIE KOMMISSIE

1. Opdrag

Beswaarskrif 1 van br N van der Dussen teen besluit van Sinode 2003.

Besluit: Kennis geneem.

2. Sake waarvan die Sinode moet kennis neem

- 2.1 Die Beswaarskrif is gerig teen die besluit van Sinode 2003 (Acta 2003:640) oor die wyse waarop 'n Minderheidsrapport behandel is.
- 2.2 Die Minderheidsrapport het aanbeveel dat ander Deputate benoem word om uitvoering aan die staande Sinode besluit (Acta 1994:553) te gee deur elke Psalmomdigting afsonderlik aan die hand van die grondteks te beoordeel (Minderheidsrapport, 2, pt 4.1).
- 2.3 Die Kommissie het aan die volgende dokumente aandag gegee: Minderheidsrapport, die Meerderheidsrapport soos goedgekeur die Sinode 2003 en oorspronklike stukke is uit die argief verkry en nagegaan.
- 2.4 Die volgende persone het voor die kommissie kom getuig: Prof HF van Rooy, ds DJ Bakker en prof PH Fick (aangewysde adviseur).

Besluit: Kennis geneem van 2.1 tot 2.4.

3. Beredenering

3.1 *Agtergrond Beredenering*

- 3.1.1 Op die Sinode 2003 het 'n Rapport van die Deputate Liturgiese Sake gedien.
- 3.1.2 'n Kommissie is benoem om hierdie Rapport te beoordeel. Die Sinode het genoemde Rapport na die Kommissie verwys vir advies.
- 3.1.3 Na beoordeling van die Rapport deur die Kommissie is daar 'n Minderheid- en Meerderheidsrapport aan die Sinode voorgehou.
- 3.1.4 Albei die Minderheid- en die Meerderheidsrapporte is in die Sinode gestel en behandel (Acta 2003:640, 22.1), en daarna is tot stemming oorgegaan.
- 3.1.5 Die Minderheidsrapport is afgestem en gevolglik het die Meerderheidsrapport die besluit van die Sinode geword.

Besluit: Kennis geneem van 3.1.1 tot 3.1.5.

3.2 *Beswaargrond 1*

3.2.1 Beredenering

- 3.2.1.1 Die beswaarde beweer dat Sinode 2003 die Minderheidsrapport sonder begroning afgestem het en daardeur die gesag van Christus tersyde gestel het. Dit lei hy uit die Notule af.
- 3.2.1.2 Hierdie afleiding is nie korrek nie. Die afwysing van die Minderheidsrapport vind juis sy begroning in die aanvaarding van die Meerderheidsrapport.

3.2.2 Bevinding

- 3.2.2.1 Die beswaarde bewys nie dat die Minderheidsrapport sonder begroning afgestem is nie, aangesien die aanvaarding van die Meerderheidsrapport wat dieselfde materie behandel het, die grond is vir die nie aanvaarding van die Minderheidsrapport.

Besluit: Kennis geneem van 3.2.1.1 tot 3.2.2.1.

3.2.3 Aanbeveling

- 3.2.3.1 Die beswaar word nie gehandhaaf op beswaargrond 1 nie.

Besluit: Goedgekeur.

3.3 *Beswaargrond 2*

3.3.1 Beredenering

3.3.1.1 Die beswaarde beweer dat die Meerderheid- en Minderheidsrapporte ongelyk hanteer is en dat die lede wat die Meerderheidsrapport gesteun het oor die lede wat die Minderheidsrapport gesteun het, geheers het.

3.3.1.2 Die Notule (Acta 2003:640, E) toon duidelik aan dat albei die Meerderheid- en Minderheidsrapport voor die Sinode gedien het. Albei hierdie Rapporte is tot stemming gebring. Nadat die Sinode die Minderheidsrapport afgestem het en Meerderheidsrapport vir sy besluit geneem het, is die Meerderheidsrapport punt vir punt behandel en genotuleer, aangesien dit nou die besluit van die Sinode was. Hierdie besluit is volgens standaard Notule praktyk genotuleer, terwyl die Minderheidsrapport wel in die Bylae opgeneem is.

3.3.1.3 Die beswaarde beweer verder dat daar strydig opgetree is teenoor KO, art 84. Die feit dat albei Rapporte gelyktydig gedien het, bewys dat daar nie geheers is oor 'n ander nie. Die verdere feit dat die Sinode die Minderheidsverslag afgestem het, is ook nie 'n bewys dat daar oor enige een geheers is nie.

3.3.2 Bevinding

3.3.2.1 Die beswaarde bewys nie dat die twee Rapporte ongelyk behandel is nie en ook nie dat art 84 van die KO in gedrang gebring is nie.

Besluit: Kennis geneem.

3.3.3 Aanbeveling

3.3.3.1 Die beswaar word nie gehandhaaf op beswaargrond 2 nie.

Besluit: Goedgekeur.

3.4 *Beswaargrond 3*

3.4.1 Beredenering

3.4.1.1 Die beswaarde beweer dat die Minderheidsrapport nie op kerklike wyse behandel is nie en dat KO, art 30 ingedrang gebring is.

3.4.1.2 Albei die Rapporte is gestel, beredeneer en daar is oor gestem.

3.4.1.3 Die beswaarde maak egter 'n fout aangesien die Meerderheid- en Minderheidsrapporte albei deel was van dieselfde saak en dus nie as twee afsonderlike sake hanteer kon word nie. Die materie waaroor albei die Rapporte gehandel het, was dieselfde, maar die aanbevelings was wel verskillend.

3.4.1.4 Die Sinode het op 'n kerklike wyse opgetree deur 'n keuse te maak vir die Meerderheidsrapport wat beoordeel is aan die hand van die Skrif, Belydenis en Kerkorde. Die KO, art 30 is nie in gedrang gebring nie.

3.4.2 Bevinding

3.4.2.1 Die beswaarde toon nie aan die Sinode in die afstemming van die Minderheidsrapport KO, art 30 oortree het nie.

Besluit: Kennis geneem.

3.4.3 Aanbeveling

3.4.3.1 Die beswaar word nie gehandhaaf op beswaargrond 3 nie.

Besluit: Goedgekeur.

4. **Aanbeveling**

Die Beswaarskrif word in sy geheel nie gehandhaaf nie.

Besluit: Goedgekeur.